

Svar till Gergils:

Goda intentioner räcker inte

Jag pekade i min ledare på tre problem med Aktiespararnas politik att begära representation i företagets styrelser. För det första svårigheten att finna en "egen" handlingslinje som tillvaratar aktiespararnas splittrade intressen. För det andra den prejudicerande verkan Aktiespararnas agerande kan ha på andra intressentgrupper, som länge sneplat längtansfullt på en styrelseplats. För det tredje svårigheten att ifrånsätta den företagspolicy, som man själv genom sin styrelserepresentant varit med om att utforma. Min slutsats var att såväl Aktiespararna som samhällsekonomin har en del att vinna på att organisationen avstår från egen representation i bolagsstyrelserna.

På den första punkten menar nu Gergils att "öppenhet och information" är ett krav som alla aktiesparare har anledning att driva gemensamt. Jag instämmer reservationslöst. Men jag tvivlar på att detta krav drivs bättre genom en styrelserepresentant (som ju ändå får tillgång till allt konfidentiellt material) än genom maktspråk på bolagsstämman.

Vad beträffar mina farhågor för intressesplittring i styrelsearbetet hänvisar Gergils till Aktiebolagslagens stipulationer om styrelsemedlems skyldighet att se till bolagets bästa. Men givetvis varierar synen på företagets mål mellan de olika intressentgrupperna. Och visst sitter representanterna i styrelsen som ombud för sin egen intressentgrupp. När de pressas tvingas de bekänna färg. Se på Kockums, där styrelseordförandens borgenärsintres-

se slutligen skapade en ohållbar situation. Förhandlingarna mellan olika intressentgrupper har i ökad utsträckning börjat flytta in i styrelsearbetet, och hotar att på sikt förlama styrelsernas handlingskraft. Aktiespararna skulle här kunna fylla den viktiga funktionen att i kraft av sin röstmässiga styrka hålla tillbaka anspråken på intresserepresentation. Men det är då en dålig utgångspunkt att börja med ett krav på *egen* representation.

När det slutligen gäller möjligheten till fri och obunden kritik av företagets agerande så försäkrar Gergils att han tänker vara minst lika uppkäftig framöver, oavsett om den egna organisationen är representerad eller ej. Det är inte svårt att tro på Gergils goda intentioner härvidlag. Inte minst det faktum att han är beredd att gå in i en öppen debatt om Aktiespararnas mål och medel, visar att hans organisation ännu inte nått den grad av förpuppning som många andra intresseorganisationer och myndigheter. Men goda intentioner räcker inte. När Gergils efterträdare med ett diskret telefonsamtal kan nå "sin" styrelserepresentant i vilket börsföretag som helst och delge honom instruktioner som kokats ihop över en affärslunch mellan Aktiespararna, AP-fonden, Investor och Skandia — då kanske lusten att stå på bolagsstämman och ta emot smällar börjar sina.

Min oro över Aktiespararnas utveckling bottnar i att de just nu befinner sig i en unik situation i den svenska organisations- och förhandlingsekonomin. Som ung och mäktig organisation utan för-

pliktelser och tacksamhetsskulder till höger och vänster skulle man kunna bryta upp många av de dörrar, där de flesta av oss hittills bara kunnat stå utanför och lyssna till ljudet av skrubbade ryggar. När kohandeln om styrelseplatser på allvar kommit i gång, då är det nog för sent

att ompröva inställningen. Då har Aktiespararna en gång för alla reducerats till ännu en bricka i det svenska maktspelet, och bolagsstämmorna ligger åter öde och tysta.

Hans Tson Söderström